

Question Paper Code : 7223

आचार्य तृतीय सेमेस्टर परीक्षा, 2017

संस्कृत साहित्यम्

(प्रथमप्रश्नपत्रम्)

(ध्वन्यालोकः)

समयः : घण्टात्रयम्

पूर्णाङ्काः : 70

निर्देश : केवलं पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः। प्रतिवर्गं न्यूनतम एकः प्रश्नोऽवश्यं
ग्राह्यः। प्रथमः प्रश्नोऽनिवार्यः।

1. अधोलिखितेषु टिप्पणी कार्या [3x10=30]

(क) ध्वन्यालोकस्य स्वरूपम्।

(ख) आचार्यआनन्दबर्धनस्य परिचयः।

(ग) ध्वन्यालोके ध्वनेः लक्षणम्

(घ) अभाववादीनाम् मतानि।

(ङ) ध्वनेः महत्त्वम्।

(च) शोकः श्लोकत्वमागतः।

- (छ) अर्थस्य भेदाः।
 (ज) प्रतीयमानम्।
 (झ) 'भाक्तमाहुस्तमन्ये'
 (ञ) आनन्दवर्धनाचार्यस्य कृतयः।

प्रथमो वर्गः

2. ध्वनेः अभावो वर्णनीयः। [10]
 3. प्रतीयमानं पुनरन्यदेव वस्त्वस्ति वाणीषु महाकवीनाम्।
 यत्तत् प्रसिद्धावयवातिरिक्तं विभाति लावण्यमिवाङ्गनासु। इति
 व्याख्यायताम्। [10]

द्वितीयो वर्गः

4. प्रतीयमानस्य प्रतिभाविशेषत्वं प्रतिपादनीयम्। [10]
 5. योऽर्थः सहृदयश्लाघ्यः काव्यात्मेति व्यवस्थितः।
 वाच्यप्रतीयमानाख्यौ तस्य भेदावुभौ स्मृतौ। इति विविच्यताम् [10]

तृतीयो वर्गः

6. ध्वनेः अर्थान्तरसङ्गमित् अत्यन्ततिरस्कृतं वा भेदं निरूपणीयम् [10]

7. ध्वन्यात्मभूते शृङ्गारे केषामलंकाराणाम् समावेशः केषानिति निर्णयिताम्। [10]

चतुर्थो वर्गः

8. ध्वन्यालोकस्य महत्त्वं प्रतिपादनीयम्। [10]
 9. आनन्दवर्धनाचार्यस्य व्यक्तित्वं कर्तृत्वं च वर्णनीयम्। [10]

----- x -----